

Senyoria,

Acusem recepció del seu últim informe, mitjançant el qual ens informa sobre la queixa de referència, promoguda davant d'esta Institució pel Sr. (...).

Com vosté sap, en el seu escrit de queixa l'interessat ens indicava que el passat 11 de juny va presentar una sol·licitud amb relació a la convocatòria de beques d'ajuda a famílies amb alumnes en escoles infantils de primer cicle per al curs escolar 2003/2004, aprovada per l'Ajuntament d'Algemesí.

En la llista provisional publicada per eixa Administració, la sol·licitud de l'ajuda presentada per l'interessat es trobava denegada, com a conseqüència de les bases de la convocatòria. No obstant això, el promotor de la queixa afirmava que no havia succeït el mateix amb totes les sol·licituds que es trobaven en els mateixos casos (l'interessat assenyala unes 200 sol·licituds). En concret, l'interessat entenia que l'ajuda solament podia concedir-se a qui tinguera un fill matriculat en una escola municipal però no en altres serveis infantils no educatius.

Segons al·lega l'interessat, va presentar la corresponent al·legació a la llista provisional, en què feia constar estos aspectes. El problema que planteja és que l'acta de la Junta de Govern Local de 21 de juliol de 2004, en el seu punt 5.7, en el qual s'aborden les al·legacions presentades, no esmenta la presentada per ell, per la qual cosa es deduïa que l'Ajuntament, no solament no contestava la seua al·legació, sinó que la tenia com a no presentada.

Davant d'esta situació va remetre un escrit a l'Ajuntament, en què es queixava d'esta situació, i no ha rebut resposta respecte d'això.

En considerar que la queia reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit. En este sentit i a fi de contrastar l'escrit de queixa, vam demanar informe a l'Ajuntament d'Algemesí. En la comunicació rebuda, aquella Administració ens remet la resolució per la qual es resol el recurs de reposició presentat per l'interessat. De la comunicació es deduïxen els següents fets i consideracions:

Primer. Que en la data de l'acabament del període d'al·legacions, no es va assabentar de la reclamació presentada per l'interessat. No obstant això, després d'adoptar l'acord de la Junta de Govern, es va comprovar que en el registre d'entrada s'havia produït la presentació de l'escrit esmentat, que s'entien referides a altres qüestions i no a al·legacions directes sobre la convocatòria esmentada.

Segon. La desestimació que es fa de la petició de l'interessat es basa en el fet que ell percep altres ajudes de l'Ajuntament, una circumstància que constituïx un supòsit de no-concessió de l'ajuda d'acord amb el punt segon de la convocatòria.

Tercer. Quant a la concessió d'ajudes que es fa a famílies que duen els seus fills a escoles infantils no reconegudes legalment, s'apunta que en les bases de la

convocatòria es referixen a escoles infantils privades de la localitat o escoles infantils municipals, i no s'ocupa d'establir si estes han d'estar reconegudes o no.

A pesar d'això, s'afegix que la LO 10/2002, de 23 de desembre, de qualitat de l'educació, i els reials decrets 827/2003 i 1318/2004, que estableixen el calendari d'aplicació de les previsions contingudes en eixa llei amb relació a l'educació infantil, estableixen un període d'adaptació per a la implantació de la nova ordenació del sistema educatiu. Per això, l'Ajuntament considera que no es poden penalitzar les famílies els fills de les quals assistixen a escoles infantils en fase d'adaptació, sobretot si es té en compte que el seu fonament és potenciar la conciliació de la vida familiar i laboral.

Per tot això, l'Ajuntament resolvia desestimar el recurs presentat per l'interessat i confirmava, així, la resolució de la convocatòria d'ajudes.

Una vegada rebut l'informe, en vam donar trasllat al promotor de la queixa a fi que, si ho considerava oportú, presentara un escrit d'al·legacions, i així ho va fer, i va ratificar íntegrament el seu escrit inicial.

Com que l'actuació descrita podria no ser suficientment respectuosa amb els drets del promotor de la queixa, li demane que considere els arguments que, com a fonament del suggeriment amb què concloem, li expose seguidament:

El present expedient de queixa planteja diverses qüestions que han de ser valorades i resoltes de manera diferenciada, a fi d'evitar equívocs no desitjats.

En primer lloc l'interessat planteja l'omissió del tràmit de resolució de les al·legacions presentades en relació amb la llista provisional de beneficiaris de les beques convocades per l'Ajuntament d'Algemesí.

Com reconeix el mateix Consistori municipal en l'informe remés a esta Institució, a pesar que en el moment de resoldre les al·legacions presentades no es va tenir en compte l'escrit de l'interessat, posteriorment es va constatar que efectivament havia estat presentat dins el termini i en la forma escaient.

La no-contestació de les al·legacions dins el temps i el termini determinats legalment, podria emmarcar-se en un supòsit d'anul·labilitat d'acord amb el que preveu l'article 63 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, en haver-se produït amb això un defecte de forma determinant d'indefensió per als ciutadans i, possiblement, una infracció de norma legal, ja que les al·legacions presentades pel ciutadà consistixen, en la denúncia sobre la no-observança de les bases de la convocatòria a l'hora de resoldre i d'adjudicar les ajudes convocades.

Addicionalment, també es podria al·legar, amb esta situació pública, una infracció del deure de resoldre expressament les peticions dels ciutadans, contingut en l'article 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

No obstant això, no es pot ignorar que esta omisió va ser objecte d'esmena per l'Administració implicada, i s'atribuïx a la reclamació presentada pel ciutadà davant d'esta la situació la naturalesa jurídica del recurs de reposició i en fa la resolució expressa, degudament notificada a l'interessat amb indicació dels recursos susceptibles d'interposició. Amb això, s'aprecia l'oportuna esmena dels defectes anteriorment apuntats que puguen afectar l'acte administratiu analitzat.

En el present expedient de queixa i des del punt de vista material es planteja, tanmateix, la legalitat de la solució de fons donada per l'Ajuntament d'Algemesí al problema plantejat per l'interessat.

Resumidament, la qüestió es planteja en els termes següents: el promotor de la queixa denunciava que s'havien concedit ajudes a persones els fills de les quals acudien a centres privats no reconeguts com a centres educatius, quan, tanmateix, i d'acord amb les bases de la convocatòria, els seus beneficiaris havien de ser persones els fills de les quals assistiren al primer cicle (0 a 3 anys) d'educació infantil en escoles infantils privades de la localitat o en escoles infantils municipals.

Davant d'esta denúncia, l'Ajuntament manté la concessió d'estes ajudes i, per tant no la nega, sinó que per contra en reconeix la veracitat, sobre la base de considerar que la convocatòria fa referència a eixos centres anteriorment al·ludits sense distingir si estos estan reconeguts o no.

Esta argumentació de l'Ajuntament d'Algemesí no pot, però, ser acceptada, per no ser coherent i conciliable amb el text mateix de la convocatòria que regix l'adjudicació d'estes ajudes.

En efecte, si s'analitza adequadament el punt segon de l'acord de l'Ajuntament de la ciutat d'Algemesí, pel qual es convoquen beques d'ajuda a famílies amb alumnes en escoles infantils de primer cicle, curs escolar 2003/2004, s'apreciarà que la condició de beneficiari es fa dependre, essencialment i en primer lloc, del fet que la família sol·licitant de l'ajuda acredite tenir un fill que assistisca al primer cicle (de 0 a 3 anys) d'Educació Infantil.

D'esta clara declaració que realitza la convocatòria de les beques d'ajuda es deduïx nítidament que l'objecte de les beques és la concessió d'ajudes a aquelles famílies els fills de les quals estiguen matriculats en centres d'Educació Infantil de primer cicle.

D'acord amb la Llei orgànica general del sistema educatiu (LO 1/1990, de 3 d'octubre), usualment coneguda com LOGSE, l'Educació Infantil té naturalesa educativa, de manera que forma part del sistema educatiu, i integra, al costat d'altres nivells educatius, el sistema general d'ensenyaments (article 3).

D'acord amb això, l'article 11 d'esta norma estableix que "els centres d'educació infantil podran impartir el primer cicle, el segon o ambdós", i afegix per això que "les administracions educatives desenvoluparan l'educació infantil. Amb esta finalitat determinaran les condicions en què podran establir-se convenis amb les

corporacions locals, altres administracions públiques i entitats privades, sense finalitats de lucre”.

En consideració a esta naturalesa educativa, el RD 1330/1991, de 7 de setembre, regula el currículum bàsic dels estudis d'Educació Infantil, i estableix els objectius mínims als quals ha d'atendre este tipus d'ensenyament.

Per la seua banda, el RD 332/1992, de 3 d'abril, d'autorització de centres privats no universitaris per a impartir ensenyaments de règim general, és clar quan estableix en el seu apartat primer que “l'obertura i el funcionament dels centres docents privats que impartisquen ensenyaments de règim general, dels regulats en la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre (RCL 1990\2045), d'ordenació general del sistema educatiu, s'hauran de sotmetre al principi d'autorització administrativa”, de manera que, com assenyala a continuació l'apartat segon, “el règim jurídic de les autoritzacions dels centres als quals es referix l'apartat anterior, es regularà pel que estableix el present Reial Decret”.

La lectura conjunta d'estes disposicions legals permet deduir que el nivell d'Educació Infantil constituïx un nivell educatiu pertanyent al règim d'ensenyament general, la impartició del qual per part dels centres privats es troba condicionada a la concessió de l'oportuna autorització administrativa.

Per això, és obligat deduir que l'Educació Infantil únicament pot ser impartida per centres privats reconeguts legalment, o per a ser més exactes, dotats de l'oportuna autorització administrativa.

Esdevé, per això, insostenible, tal com ja hem avançat, l'argumentació de l'Administració implicada: si les ajudes són destinades a famílies amb fills matriculats en el primer cicle d'Educació Infantil, cal concloure que els centres a què assistixen seran autoritzats, ja que solament en estos es poden impartir els ensenyaments esmentats.

El Consistori planteja en el seu informe el fet que la concessió de les ajudes es va fer tenint en compte la situació de transitorietat en què es troba immersa l'Educació Infantil.

La nova Llei de qualitat de l'educació ha modificat el règim legal d'este nivell educatiu, i ha trencat la unitat de l'Educació Infantil tot distingint dos cicles distints: l'educació preescolar i l'educació infantil.

Amb relació a l'educació preescolar, que seria el nivell en què s'inscriurien els alumnes susceptibles de rebre les ajudes objecte d'esta queixa, el RD 828/2003, de 27 de juny, pel qual s'establixen els aspectes educatius bàsics de l'educació preescolar estableix l'obligació que tots els centres que *atenguen* menors de tres anys s'adapten als requisits mínims exigits als centres que impartixen aquells ensenyaments. (“Els centres que atenguen xiquets menors de tres anys, i que no estiguen autoritzats com a centres d'Educació Infantil, hauran d'adaptar-se als requisits mínims establits en este Reial Decret per als centres d'educació preescolar, dins el termini previst per a la implantació d'esta etapa educativa en el Reial Decret 827/2003, de 27 de juny”).

Amb això es produïx una ampliació de les entitats privades que hauran de reunir eixos requisits, ja que correctament interpretada esta afecta, no solament els centres que impartisquen l'educació preescolar, sinó també a tots aquells que *atenguen* menors de tres anys, ja siga amb finalitat educativa, educativa assistencial o únicament assistencial.

Com que l'Ajuntament entén que en el futur es produirà eixa assimilació, argumenta que no se'ls volia excloure del possible gaudi de les ajudes, ateses la vocació assistencial i d'ajuda que estes presenten per a la compaginació de la vida familiar i laboral.

A pesar que els arguments últimament expressats poden resultar raonables segons el parer d'esta Institució, en el sentit que seria establir un sistema d'ajudes públiques per a afavorir la compaginació dels àmbits laborals i familiars de les famílies, valga la redundància, de la nostra Comunitat, i amb això s'actua d'acord amb el que preveu la Llei de la Generalitat Valenciana 9/2003, de 2 d'abril, per a la igualtat d'homes i dones, això no impediex que esta interpretació no siga compatible amb les bases de la convocatòria, que ? hem de recordar-ho? constituïx la normativa per la qual estes es regixen.

En efecte, l'assumpció d'estos postulats haguera necessitat l'oportuna modificació de la convocatòria de les beques, i es replanteja la vinculació entre l'adquisició de la condició de beneficiari i l'assistència al primer cicle d'Educació Infantil.

D'altra banda, no es pot deixar d'assenyalar que el punt de partida assumit per l'Administració implicada (l'existència d'un període de vigència) resulta equívoc, en haver-se diferit pel RD 1318/2004, de 23 de gener, el moment d'aplicació de les disposicions contingudes en la Llei de qualitat de l'educació i de les seues normes connexes, a posteriors cursos acadèmics.

Atenent a tot el que hem dit més amunt i de conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, formulem a l'Ajuntament d'Algemesí el suggeriment que valore la possibilitat de revisar d'ofici l'acord pel qual es concedixen les beques d'ajuda per a famílies amb alumnes en escoles infantils de primer cicle durant el curs escolar 2003/2004, atesa la infracció comesa de les bases reguladores de la convocatòria.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta el suggeriment que fem o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-lo.

En transcórrer el termini d'un mes, al qual es fa referència en el paràgraf anterior, esta resolució serà inclosa en la pàgina web de la institució.

Li agraïm per endavant l'enviament del que li hem demanat.

Atentament,

Bernardo del Rosal Blasco
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.